

ชื่อเรื่อง	การศึกษาฤทธิ์ของสบุนไพรไทยต่อการขับยั้งการแบ่งตัวของไวรัสก่อโรค porcine reproductive and respiratory syndrome (PRRS)
ชื่อผู้เขียน	นางสาวไสวิกิตา ช่วงษู
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วศิน เจริญดันธนกุล

บทคัดย่อ

โรค PRRS สร้างความสูญเสียทางเศรษฐกิจต่ออุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกร โดยก่อให้เกิดความล้มเหลวทางระบบสืบพันธุ์และระบบทางเดินหายใจของสุกร ส่งผลให้การผลิตสุกรไม่มีประสิทธิภาพ งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาฤทธิ์ของสารสกัดจากพืชสบุนไพร 3 ชนิด คือ พฤกษา (*Houttuynia cordata* Thunb) พญาขย (Climacanthus nutans (Burm.f) Lindan) และทองพันชั่ง (*Rhinacanthus nasutus* (Linn.) kurz) ต่อการขับยั้งการแบ่งตัวของไวรัสก่อโรค PRRS

ผลจากการทดสอบความเป็นพิษของสารสกัดต่อเซลล์ MARC-145 โดยความเข้มข้นสูงสุดที่ไม่เป็นพิษต่อเซลล์ของสารสกัดน้ำและสารสกัดเอทานอล 50%, 70% และ 95% เมื่อนำมาทดสอบฤทธิ์ขับยั้งการเพิ่มจำนวนของไวรัสในระยะก่อน-หลังติดเชื้อสู่เซลล์ (pre-post infection) ในเวลา 1 ชั่วโมง พบว่า สารสกัดเอทานอล 50% มีความสามารถในการขับยั้งการแบ่งตัวของ porcine reproductive and respiratory virus (PRRSV) ได้ดีที่สุดเมื่อเทียบกับสารสกัดที่ใช้ตัวทำละลายอื่นๆ โดยสารสกัดพญาขยสามารถขับยั้งการเกิด plaque คิดเป็นร้อยละ 100 ในระยะ post-infection ปริมาณไടเตอร์ของไวรัสลดลงจาก 10^8 TCID₅₀/ml เป็น $10^{0.75 \pm 0.17}$ TCID₅₀/ml รองลงมาคือ สารสกัดพฤกษา ปริมาณไடเตอร์ของไวรัสลดลงจาก 10^7 TCID₅₀/ml เป็น $10^{2.33 \pm 0.07}$ TCID₅₀/ml ขณะที่สารสกัดทองพันชั่งสามารถลดปริมาณไடเตอร์ของไวรัสในระยะ pre และ post-infection ได้ใกล้เคียงกัน จาก 10^8 TCID₅₀/ml เป็น $10^{2.41 \pm 0.16}$ TCID₅₀/ml และ $10^{2.5 \pm 0.18}$ TCID₅₀/ml ตามลำดับ อีกทั้งการวิเคราะห์หาสารพฤกษ์เคมีเบื้องต้นด้วยวิธี Thin layer chromatography ยังพบว่าสารสกัดเอทานอล 50% ของพฤกษา มีสารรูดินที่เป็นองค์ประกอบของสารในกลุ่มฟลาโวนอยด์ซึ่งอาจจะช่วยส่งเสริมการออกฤทธิ์ขับยั้ง PRRSV ได้สนับสนุนจากสารอื่นๆ

การศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าสารสกัดสบุนไพร พฤกษา พญาขย และทองพันชั่งมีความสามารถในการขับยั้งการเพิ่มจำนวนของ PRRSV ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งองค์ความรู้ดังกล่าวอาจนำไปประยุกต์ใช้ร่วมกับการรักษาโรค PRRS ต่อไปในอนาคต

Title	Screening for Anti-Viral Effects of Thai Herbs In Inhibition of Porcine Reproductive and Respiratory Syndrome Virus Replication
Author	Miss Sopitha Chuaychu
Degree of	Master of Science in Biotechnology
Advisory Committee Chairperson	Assistant Professor Dr. Wasin Charerntantanakul

ABSTRACT

Porcine reproductive and respiratory syndrome (PRRS) contributes to economic loss in swine industry as they cause reproductive failure and respiratory tract in pigs resulting to swine production inefficiency. The objective of this research was to investigate the anti-viral potentials of three types of medicinal plants: *Houttuynia cordata* Thunb., *Clinacanthus nutans* (Burm.f) Lindan. and *Rhinacanthus nasutus* (Linn.) kurz. Crude extract of porcine reproductive and respiratory syndrome virus (PRRSV) was replicated in MARC-145 cells and the solvent was later extracted with hot distilled water and macerated in ethanol at 50%, 70% and 95% and then extracted by percolation to determine the highest non-toxic concentration of each extract. Results of anti-virus activity in pre- and post-infection at 1 hr. showed that in comparison with crude extract obtained from other solvents, *C. nutans* extracted with 50% ethanol demonstrated highest effectiveness in anti-virus activity of plaque in post-infection (100%) and suggested a potential inhibition reduction of virus titer from 10^8 TCID₅₀/ml to $10^{0.75 \pm 0.17}$ TCID₅₀/ml, and followed by, *H. cordata* extracted with 50% ethanol which showed reduced viral titer from 10^7 TCID₅₀/ml to $10^{2.33 \pm 0.07}$ TCID₅₀/ml. Meanwhile, *R. nasutus* extracted with 50% ethanol showed inhibition of PRRS virus in both pre- and post-infection with reduced virus titer from 10^8 TCID₅₀/ml to $10^{2.41 \pm 0.16}$ TCID₅₀/ml and $10^{2.5 \pm 0.18}$ TCID₅₀/ml, respectively. In addition, phytochemical analysis of chemical constituents in herbal extraction by Thin Layer Chromatography showed the presence of rutin, a component in 50% ethanol extraction of *H. cordata*, and a substance considered to inhibit promotion of other substances.

(5)

This study of anti-virus activity suggested that herbal extraction of *H. cordata*, *R. nasutus* and *C. nutans* had the potential of inhibiting PRRSV replication and this novel knowledge may be applied in conjunction with the treatment of PRRS syndrome in the future.

